

3. L'Europa Feudal

Segles IX-XII

A la mort de Carlemany l'imperi es va dividir en diversos regnes (**Tractat de Verdun 843**) i es va estendre una nova manera d'organitzar i governar la societat: **El Feudalisme**

A. Un període d'inseguretat

Als segles IX i X es va iniciar una època d'inseguretat per les **invasions** de diferents pobles: pel nord **els normands (vikings)**, pel sud els **musulmans**, per l'est **els hongaresos**.

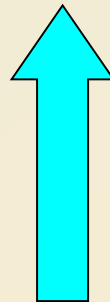

B. El vassallatge, base del Feudalisme

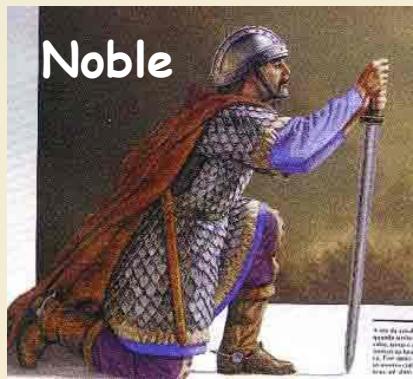
Com el poder dels reis es va afeblir, van haver de necessitar l'ajuda dels nobles amb els que van establir una relació de **vassallatge**

Li donava el
Feu (terres)
(investidura)

Li prometia
consell, ajuda
militar i
econòmica

Els **pagesos**
atemorits restaven
sota la protecció
dels senyors

**Cerimònia de
Vassallatge**

Es convertia en un
senyor feudal
vitalici i per la
seva banda també
podia tenir altres
vassalls (nobles
menys
importants),
donant-los una
part de les seves
terres

C. La Societat Feudal: Una societat estamental (un estament és un grup social determinat pel naixement)

Els que combaten

Era molt desigual

Privilegiats

No Privilegiats

Els que treballen
(pagesos i artesans)

Han de mantenir als
altres amb els seu
treball i els seus
impostos

Els que preguen

Eren la majoria

Una Monarquia de dret diví. Els poders del rei

Damunt de la piràmide feudal s'hi situava **el rei**, considerat el **representat de Déu a la terra**.

Els territoris que tenia el monarca sota la seva autoritat, eren considerats com el seu patrimoni personal (podia dividir-los, unir-los a altres, etc.)

Els territoris del regne canviaven constantment per les herències del reis o els feus que lliurava.

Els reis feudals tenien poc poder perquè en els seus regnes hi havia feus on l'autoritat la tenien els nobles .

A: Els nobles: Cavallers i Dames

La funció principal de la noblesa en la edat mitjana era la de ser **guerrers o cavallers**. També practicaven **la caça**

Les armes eren cares i només podien tenir-les els senyors

La guerra els proporcionava terres i riqueses. En èpoques de pau feien **tornejos** per divertir-se

Les dames s'ocupaven de les **tasques domèstiques** i organitzaven el servei.

Els nobles tenien **privilegis**: **no havien de treballar, no pagaven impostos, només els podien tenir els càrrecs importants....**

B. La vida al castell

Els nobles vivien en **castells** que eren residències fortificades enmig dels seus territoris

En temps de pau el castell era la residència del noble i un **mercat d'intercanvi de productes**.

En temps de guerra el castell era una fortalesa i un lloc de refugi dels habitants del feu

L'espai central del castell era **la torre de l'homenatge**, on tenia l'habitatge el senyor.

L'església regulava la vida social i era rica i influent

Els membres de l'església (**clero o clergat**) cristiana eren l'altre **grup privilegiat**

En l'edat mitjana gairebé tota la població europea era cristiana i l'església regulava i controlava la seva vida

L'església medieval era una institució **molt rica**: posseïa, com els nobles, **immensos feus**

Cobrava el **delme (desena part de la collita)**: un impost per mantenir el clero.

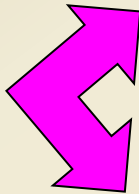

L'església s'organitzava així:

- La màxima autoritat era **El Papa**

- el **clero secular**: capellans, rectors, bisbes, arquebisbes...

Existia

- el **clero regular**: monjos que vivien en els monestirs sota l'autoritat d'un abat, o monges sota una abadessa

Els senyors vivien de les rendes senyorials

Les terres que el rei donava als nobles o als membres de l'església –clero- s'anomenaven **Feu**

Dins del feu el senyors es reservava les millors terres: **Reserva Senyorial**, que treballaven els seus **serfs** i on havia el seu **castell**.

La resta de ses seves terres es repartia en lots: **masos** que lliurava als serfs o a pagesos lliures (pocs).

Els pagesos havien de pagar al senyor a canvi de les terres unes **rendes** –una part molt gran de la collita- i tenien tota una sèrie de **càrregues personals**.

El senyor feudal tenia també el **dret de jurisdicció**: administrava justícia.

El senyor feudal també controlava els molins, els ponts, els camins...i cobrava als pagesos pel dret a utilitzar-los.

Els pagesos treballaven les terres i tenien una economia de subsistència

La major part dels pagesos eren **serfs**, que no tenien llibertat i estaven lligats a la terra

La vida dels pagesos era molt dura, la seva economia era **d'autoconsum**: vivien d'allò que ells mateixos produïen.

El rendiment de les terres era escàs i es practicava **el guaret** (es deixava descansar la terra un any sencer)

